

Volum câștigător
al Concursului de Debut Literar UniCredit,
ediția a III-a, 2010

 UniCredit Țiriac Bank

BIBLIOTECAGIA.ro

Adrian Buzdugan s-a născut la 22 aprilie 1971 în Huși. După ce debutul anunțat la Editura Junimea cu *Treisprezece gloanțe și de restul... morcovi* (1992) nu se mai produce, alege să renunțe la scris și urmează cursurile Facultății de Filozofie din Iași. În 2001 se stabilește în Brăila, unde devine profesor de științe sociale. Din 2007 începe să publice cronică de film, pamflet, recenzii de carte, eseuri și poezie în diverse publicații din țară.

Povestirile selectate în acest volum, aflate undeva la confluența dintre umor, fantastic, absurd, filozofie și ficțiune științifică, au apărut în *Viața Românească*, *Vatra*, *Familia*, *Dacia literară*, *Luceafărul de dimineață*, *Apostrof*, *Litere*, *Helion*, *Nautilus*, *Oglinda literară*, *Dominus* și i-au adus autorului Marele Premiu la Concursul Național de Creație Literară Vasile Voiculescu – 2009, Premiul Național Moștenirea Văcăreștilor – 2009, Premiile Helion II și III în 2008, respectiv 2009, și, bineînțeles, Marele Premiu pentru Secțiunea proză scurtă la Concursul de Debut Literar UniCredit, 2010.

Adrian Buzdugan **Capela**
excomunicațiilor

povestiri ultimative

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Anca Lăcătuș
Coperta: Andrei Gamarț
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Denisa Becheru, Dan Dulgheru

Tipărit la Dynasty Books Proeditură și Tipografie

© HUMANITAS, 2010

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BUZDUGAN, ADRIAN

Capela excomunicațiilor / Adrian Buzdugan. – București: Humanitas, 2010
ISBN 978-973-50-2794-0
821.135.1-32

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi Carte prin poștă: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Memoriei părinților mei

IDEARUL

Wir sind nichts; was wir suchen ist alles.

Hölderlin, *Hyperion*

Am început prima dată să colecționez tablă. Prima dată ca profesionist mă refer... Până atunci colecționasem *Pif*-uri, *Rahan*-uri, figurine, timbre, almanahuri, cărți de aventuri, ediții de lux Jules Verne, Dumas... operele complete ale lui Balzac, Dostoievski, Tolstoi, Shakespeare sau Heidegger – în funcție de vârsta pe care o străbăteam... muzică pe diferite suporturi, *National Geographic*, *Scientific American*, *Science & vie*, *Cahiers du Cinema*, *Lettre internationale*, ilustrate cu orașele vizitate, fotografii... Dar cu tabla era altceva!... Tabla era unul din fundamentele civilizației moderne. Fără ea n-ar fi existat produsele primare ale acesteia: burlane, jgheaburi, coșuri de fum sau de gaze, cazane, virole, butoaie, găleți, stropitori, cutii, câni, pâlnii, casete, țevi, tubulaturi, acoperișuri...

Unii colecționează filme pe DVD sau Blu-ray, având liste complicate, pe genuri, ani, premii, aranjate pe regi-zori, actori... unii cumpără cărți pe care nu le vor citi niciodată și pe care nepoții, moștenindu-le, le vor vinde la un preț de nimic, alții aduc familia la sapă de lemn achiziționând scumpe obiecte de artă...

Toată lumea colecționează sau a colecționat vreodată ceva! Reviste, diverse ambalaje – unele pentru concursuri idioate –, ceasuri (în stare de funcționare sau nu), celulare, tatuaje, piercinguri, medalii, bani – vechi sau noi –, boli,

flori, programe, afișe, scrisori, amintiri, infracțiuni... Mulți se laudă cu jocurile câștigate, locurile văzute, lucrurile cumpărate, mijloacele de transport aflate în posesia lor etc. Totuși, cu cât destinația a fost mai îndepărtată, hainele sau mașinile mai scumpe, cu atât e riscul mai mare să fie și să rămână niște simpli imbecili.

Sunt și colecționari plicticoși, cei care vânează funcții, care adună diplome ori chiar state...

Unii fac mulți copii și le pun nume ciudate ori numele tuturor rubedeniilor, alții fac sex și păstrează în memorie doar numărul la care a ajuns colecția. Chiar memoria nu e altceva decât o colecție de amintiri și cunoștințe, inteligența fiecăruia fiind circumscrisă de gradul de ordonare al informației...

Cărți, reviste, tablouri... toate niște prostii! Tabla e altceva! Ea reprezintă apogeul civilizației umane, veriga de aur între perisabilul pământ ars și plasticul infect!

Copiii sunt încurajați să colecteze abțibilduri, imagini-surpriză cu personaje de desen animat, strecurate prin chipsuri, gume de mestecat, cartonașe cu jucători de fotbal, baseball sau alte sporturi îndrăgite în zona natală, jocuri pe calculator, șervețele... La școală sunt puși să facă ierbare, insectare, portofolii – care nici nu știu precis ce trebuie să conțină –, desene, să umple caiete cu teme... în mare parte inutile... Mai târziu ajung să viziteze colecțiile pe care nu le pot realiza singuri: acvarii, delfinari, voliere, terarii, vivarii, grădini botanice, parcuri zoo, muzee...

...Și asta te duce cu gândul la o teorie a conspirației! De mic ești îndrumat să strângi, să colectezi!...

Am vândut cărțile, revistele, perdelele, mobila, clanțele, covoarele... cam tot ce era nefolositor și mă putea

încurca sau distrage. În schimb, am comandat niște etajere lungi, încăpătoare. Corpurile de iluminat le-am direcționat bineînțeles în așa fel încât să sublinieze și mai mult valoarea pieselor speciale: o tablă groasă de tanc petrolier, patru pe patru, un pat de cablu din tablă electrozincată perforată, un reflector dublu parabolic, o învelitoare din solzi de tablă în profil african, cu protecție anticorozivă și câteva pancarte stampate.

Livromanii, filателиi construiesc colecții de natură pozitiv-obsesională, numismații sunt la granița dintre pasiune și afacere, erudiții și enciclopediști acoperă o zonă neutră și se ajunge la colecțiile negative făcute de ipohondri, recidiviști, ucigași în serie... Sunt și excentrici care colecționează capcane pentru șoareci, lacrimi, obiecte radioactive, mirosuri pestilențiale, dinți, fetuși malformați sau oase.

Oamenii fac colecții pentru a-și acoperi goliciunea.

Unii, în dorința de a se apropia de o existență autentică, colecționează obiecte de cult, corane, biblii, cruci, podoabe, moaște, documente, măști, obiecte de artizanat, antichități. Alții, în zborul lor inutil prin lume, adună cești, tacâmuri, oale, lame, pietre, carduri, tuburi, cutii, brichete, păpuși sau mașinuțe, arme, diverse produse alimentare, cartele telefonice, stilouri, instrumente muzicale, accesorii, machete, clopoței, țesături, piese de mobilier, etichete, bijuterii...

În unele cazuri, oamenii se definesc prin colecțiile lor ambulante, prin promisiunile sau miștocărelile pe care le fac ori prin suma fobiilor, obsesiilor sau argumentelor aduse. Interesant este că oamenii înșiși se strâng în colecții! Pentru a-și ușura viața, se cristalizează în comunități mici și mari. Soldații se oferă voluntari sau sunt siliți să formeze armate, sportivii se strâng în echipe, ambițioșii culeg creduli pentru biserici sau partide, copiii sunt adunați în cămine, grădinițe și școli, tinerii în facultăți...

Satele, orașele, întreprinderile, asociațiile, syndicatele, organizațiile adună oameni și le impun reguli în virtutea cărora colecția funcționează. Adeseori persoanei i se asociază un număr de identificare și este tratată ca atare.

E adevărat, îmi pierdeam mult timp cu considerațiuni asupra colecțiilor în general, dar tabla, în special foile de tablă, rămânea pasiunea mea! Rulouri și foi de tablă lisă și striată, cutată, decapată, melamină, multistrat, galvanizată, bătută, găurită, expandată, plută, tablă din aluminiu, tablă aluminiu cu efect inox satinat, tablă din oțel inoxidabil, tablă de oțel fosfatată și vopsită electrostatic, fetru, magnetică, tablă alpaca, tablă de cupru aurită, tablă zincată vopsită în culori standard (alb, gri și maro) sau neagră, neagră striată, tablă zincată și cutată asimetric, tablă de plumb.

În timp ce-mi ordonez și completez colecția, mai fac cădelnițe, cuve pentru mașini de spălat și diverse șabloane. Exemplarele nereușite le vând cunoscuților și procur materia-mamă: tabla.

Când te gândești că o întreagă industrie stă în umbra tablei: laminarele, ștanțele, cleștii și foarfecii, matrițele, preesele etc.

E epopeic!

Câteodată stau și mă gândesc că pentru cei mai mulți oameni viața nu este decât o colecție de momente banale printre care își construiesc evenimente mărunte: nunți, botezuri, aniversări, înmormântări... Inventează comemorări, sărbători numai ca să-și mai coloreze viața searbădă, vidul existențial. Ziua X, Ziua Y, zile de naștere, onomastice, 1 Mai, 8 Martie, sărbători naționale, pomeniri, sărbători religioase expandate: Valentine's Day, Halloween ș.a.m.d.

Toate gravitează însă în jurul arbitrarului; mai bine faci un chef de echinocliu de primăvară, că-i mai cu rost!

Unii parcă sunt făcuți să strângă numai necazuri, alții, cu nepăsare, nimicuri!

Timpul, la o adică, nu este decât o colecție de momente trăite mai mult sau mai puțin anapoda, iar universul, o adunătură de energii în veșnică mișcare.

În corespondența susținută pe care o am cu Christine Svenningsen, cea care colecționează insule Thimble, precizez într-un loc că este aproape o regulă a aberației colecției: un om nu citește toate cărțile pe care le strânge în biblioteca personală! Colecția pur pasională zgândăre dramul de nebunie sădit în fiecare.

Altă treabă cu tabla! Am admirat, pipăit, mirosit toate foile de tablă, în câteva chiar m-am tăiat! Ce amintiri...

Azi am scris mare pe o pancartă din tablă bej, smălțuită:
Mă uit la tablă și-mi zic:
Ești un nimic!...
Îmi dau lacrimile...

Tocmai cercetam frumoasele asperități ale unei foi de tablă, cu carioaj diferit, când m-am trezit cu unul de la fisc.

— Dom'le, n-aveți afacerea înregistrată!

— Ce afacere, dom'le? Cum colecționează alții autografe, lămpi, oglinzi, proprietăți, firme luminoase, decorații, semne de circulație, afișe electorale, steaguri, sacoșe, vopsele, andrele, hărți sau colecții conexe, capace de canal, lanțuri... așa colecționez și eu tablă: lopeți, hârlețe, fărșe, tăvi, chiuvete, rezervoare, caroserii, fuzelaje, lighene, bărci, streșini, bagdadii, suporturi, doze... E vreo problemă?

I-am promis că îmi voi scoate certificat de producător, dar n-am scăpat de el până nu i-am dat patru rulouri de bandă laminată la rece...

CUPRINS

7	Idearul
19	Caietele lui Mossow
29	Racla lu' Caracla
37	Hipocrația
59	Capela excomunicațiilor
71	Antilumea
82	Soarele răsare-n asfințit
105	Luneta lui Ropa
118	Bliul
124	Celula 22
132	Zborul cantalogului
150	Rotoghila
170	Chariboria
187	Frigul
195	Zantiacii